

«Ο πατέρας μου πάντα έλεγε: μην ρωτάς πώς μείναμε στη ζωή. Έγιναν -και κάναμε- πράγματα που δεν μπορεί ίσως να φανταστεί ο ανθρώπινος νους». Με χαραγμένο το νούμερο 116244 στο αριστερό του χέρι και το νούμερο 77029 στο δεξί, ο 75χρονος Σλόμο Σεβί, από το Ρεχοβότ του Ισραήλ, αφηγείται την ιστορία των γονιών του, που κατάφεραν να επιβιώσουν της φρίκης του Ολοκαυτώματος.

Μια ιστορία που εκτός από την ψυχή του έχει χαραχθεί και στα δυο του χέρια, με τα νούμερα που έφεραν οι γονείς του ως κρατούμενοι στα στρατόπεδα-κολαστήρια του Γ' Ράιχ. Καθισμένος στις ράγες του παλαιού σιδηροδρομικού σταθμού της Θεσσαλονίκης, εκεί όπου πριν από 80 χρόνια αναχωρούσε ο πρώτος συρμός για το Άουσβιτς, ο Σλομό Σεβί θεωρεί χρέος του, όσο ζει, να συμμετέχει σε πορείες μνήμης για τα θύματα του Ολοκαυτώματος, όπως αυτή της 19ης Μαρτίου 2023, στη Θεσσαλονίκη, ώστε να συμβάλει κι αυτός όσο μπορεί στη διατήρηση της μνήμης.

Κρατά ένα χαρτόνι με τις ασπρόμαυρες φωτογραφίες των οικογενειών των γονιών του -στη δεξιά και την αριστερή γωνία- και μια φωτογραφία της χαρακτηριστικής ριγέ φόρμας που φορούσαν οι κρατούμενοι στα στρατόπεδα-κολαστήρια του Γ' Ράιχ στη μέση. Έχοντας τις τρεις κόρες του στο πλευρό του, εξιστορεί πως παρά το γεγονός ότι πολλοί από τους επιζώντες δεν μιλούσαν για χρόνια -κάποιοι και ποτέ- για όσα βίωσαν, οι γονείς του (η Μάλκα-Κούλα και ο Μιχαήλ-Οσκαρ) είπαν τα πάντα στον ίδιο και τον αδελφό του.

Θυμάται τον πατέρα του να τους λέει ότι «οι Εβραίοι από την Ελλάδα, που οδηγήθηκαν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης, ήταν πιο δεμένοι, πιο δυνατοί». «Έμεναν πάντα όλοι μαζί γι' αυτό και μπόρεσαν να επιβιώσουν. Έδιναν βοήθεια ο ένας στον άλλον. Ακόμη και οι ναζί των SS "φοβόντουσαν" αυτή την ενότητα των Ελλήνων Εβραίων», αναφέρει χαρακτηριστικά.

Ο Σλόμο Σεβί γεννήθηκε στο Ισραήλ αφού εκεί έβαλαν τα θεμέλια της νέας τους ζωής, μετά το Ολοκαύτωμα, οι γονείς του. «Η οικογένεια της μητέρας μου (Shemo) ήταν από την Άρτα και η οικογένεια του πατέρα μου (Sevi) από το Θεσσαλονίκη. Από το σύνολο των μελών των δύο οικογενειών επέζησαν μόνο η μητέρα μου και ο πατέρας μου. Ήταν 16-17 ετών όταν απελευθερώθηκαν και πήγαν να ψάξουν τις οικογένειές τους, στη Θεσσαλονίκη και την Άρτα. Δεν βρήκαν τίποτα και κανέναν. Γνωρίστηκαν μέσω γνωστών και παντρεύτηκαν. Ύστερα από έναν χρόνο πήγαν από το Σούνιο και από εκεί έφτασαν, τον Ιούνιο του '46, στη Χάιφα, όπου τους έπιασαν οι Εγγλέζοι και τους έβαλαν αρχικά στη φυλακή».

Τα χρόνια πέρασαν και η οικογένεια Σεβί έβαλε τις βάσεις της στη Ρεχοβότ, με τους γονείς να μιλούν στα παιδιά τους για όσα βίωσαν και να τους μαθαίνουν τα ελληνικά, τα οποία δεν ξέχασε ποτέ ο Σλομό Σεβί. «Όσα μας έλεγαν οι γονείς μας πότισαν το αίμα μας. Να μην πετάμε ψωμί, να βοηθάμε τους ανθρώπους σε ανάγκη, να κάνουμε καλό στη ζωή και ο Θεός θα μας τα επιστρέψει όλα αυτά», θυμάται ο 75χρονος, ο οποίος έχει συμμετάσχει και σε άλλες πορείες μνήμης στο παρελθόν. 'Άλλωστε, όπως λέει, έχει ακόμα συγγενείς εδώ.

Η πρώτη φορά που επισκέφθηκε, ωστόσο, την Ελλάδα ήταν πολλά χρόνια πριν, το μακρινό 1955, μαζί με τη μητέρα του. «Πέρασαν τόσα χρόνια κι όμως τα θυμάμαι όλα σαν να ήταν χθες», λέει, με έκδηλη τη συγκίνηση στη φωνή. Με την ίδια συγκίνηση και με τη ριγέ φόρμα του πατέρα του στα χέρια -αυτή που έχει ως φωτογραφία στο χαρτόνι που κρατά στα χέρια- ο Σλομό Σεβί πηγαινέι όπου τον καλούν για να μιλήσει για όσα έζησαν οι δικοί του. «Για να μην σβήσει η μνήμη», μας λέει, λίγο προτού ανανεώσουμε το ραντεβού μας για την πορεία της ερχόμενης χρονιάς.

Πηγή: [Newsit.gr, 19.3.2023](https://www.newsit.gr/19.3.2023)